

צללית ערערית פורחת ברום-החרמון(יולי 2019)

כתבה: ערגה אלוני

תקציר: צללית ערערית (ציפורניים) *Minuartia juniperina*, היא בן-שיח עשבוני דמוי כרית בעל ענפים צפופים ועלים ירוקים, המאכלס את "החגורה הכרקוצית", במרומי החרמון. לצמח ענפים ירוקים דקים וצפופים שבסיסם מעוצה. גובהם במצב פריחה 8-20 ס"מ. ורחת בסוף האביב בחודשים יוני יולי. לקראת פריחה מתפתחים עשרות ענפים ארוכים וצפופים באורך של 10-15 ס"מ, המתרוממים מעל העלווה הירוקה. בראש כל ענף יושבת תפרחת דמוית סוכך פשוט הנושאת 5-8 פקעי פריחה הנפתחים בהדרגה ובשיא כל הצמח עטור פרחים.

=====

צללית ערערית (ציפורניים) *Minuartia juniperina*, היא בן-שיח עשבוני דמוי כרית בעל ענפים צפופים ועלים ירוקים, המאכלס את "החגורה הכרקוצית", במרומי החרמון. לצמח ענפים ירוקים דקים וצפופים שבסיסם מעוצה. גובהם במצב פריחה 8-20 ס"מ.

צללית ערערית בשיא פריחתה בחרמון. תמונה ערגה אלוני ©
להגדלה - לחצו על התמונה.

העלים נוקשים, פשוטים, יושבים, דמויי מרצע. בסיסם רחב, הולך ונעשה צר בקצה, ומסתיימים בחוד דוקרני. אורך העלה 1-3 ס"מ. מסודרים נגדית על הגבעול בזווית של כ-60 מעלות. שלא כמו מינים "כרקוציים" אחרים, העלים חסרי קוצים, ולהם שטח פנים קטן המותאם למקומות מוכי רוח ומושלגים בו הצמח גדל.

צללית ערערית פורחת בסוף האביב בחודשים יוני יולי. לקראת פריחה מתפתחים עשרות ענפים ארוכים וצפופים באורך של 10-15 ס"מ, המתרוממים מעל העלווה הירוקה. בראש

כל ענף יושבת תפרחת דמוית סוכך פשוט הנושאת 5-8 פקעי פריחה הנפתחים בהדרגה ובשיא כל הצמח עטור פרחים.

הפרח לבן בוהק, דו מיני, קוטרו 7 מ"מ. 5 עלי גביע ירוקים מפורדים, 5 עלי-כותרת מפורדים ארוכים מהגביע, קצה כל עלה מעוגל. מיקום כל עלה הוא בין שני עלי גביע קצרים בהרבה. אבקנים 10, 5 בדור חיצוני, הם ארוכים בעלי זירים לבנים ומאבק צהוב. 5 אבקנים נוספים ממוקמים סביב לשחלה. השחלה עילית בת 3-5 עמודי עלי. כאמור, בשיא הפריחה הצמח נראה כמו כדור שלג לבן שעלוותו מוסתרת בפרחים. הם מושכים חרקים המאביקים את הפרח. הפרי הלקט (4-6 מ"מ) הנפתח עם הבשלתו, המפזרים זרעים חומים כהים מגובששים.

גבעולי פריחה ארוכים ודקים של צללית ערערית, העלים קטנים ננדיים. תמונה ערגה אלוני ©
להגדלה - לחצו על התמונה.

בית הגידול של הצמח הוא במרומי החרמון, ברום מ-2,000 מ'. גדל בראשי גבעות חשופות, מאופיינות במשבי רוח חזקים וקרים. הצמח אינו נפוץ ביותר אך מראהו בעת פריחה בולט למרחק. מקור **הצללית הערערית** הוא אסיה הקטנה, באזורים הרריים מושלגים: באזרביג'ן, צפון אירן, דרום מערב לבנון, ישראל יוון מקדוניה והבלקן.

יש הסוברים ש**סוג צללית ערערית** מצויים 3 תתי מין: *M. juniperina*, *M. glandulosa* ו-*M. lineata* הנבדלים בצורת עלי הגביע, שעירות הגבעול ומבנה התפרחת. בדיקת השמות המובאים להל"ן הראתה שבעבר הסוג כונה *Alsine* אח"כ הועברה הצללית לסוג *Arenaria* ולבסוף קיבלה מעמד של סוג *Minuartia*. (למעשה שמות אלה נרדפים לשם

כיום: **צללית ערערית** (*Minuartia juniperina*)

באזורי הארץ השונים גדלים 10 מינים של צללית . לרובן פרח לבן לא גדול וכותרת צנועה.
למעט **צללית הדורה** הגדלה בקרקעות בזלת בצפון הארץ המאופיינת בפרח גדול ויפה
שצבעו ורוד לבן.

ספרות:

פינברון-דותן נ ודנין א 1991 המגדיר לצמחי-בר בארץ-ישראל. כנה. ירושלים.

שמידע א ולבנה מ 1981 מגדיר לצמחי החרמון. משרד החינוך והתרבות, אגף הנוער,
ירושלים.

שמידע א 2015 השתלמות כלנית בחרמון - 3-4.6.2015. כלנית 32 - .

<https://www.kalanit.org.il/?p=327>

Kamari g and Stevanovic V 1990 *Minuartia juniperina* (Cariophyllacea) in
the Balkan Peninsula. www. Biologiezentrum.at

The Plant List, a working list of all plants species www.theplantlist.org

=====

כל הזכויות שמורות ל"כלנית" ©

לציטוט: אלוני ע 2019 פורחי חודש יולי: צללית ערערית *Minuartia juniperina* ברום-
החרמון, פורחי החודש, כתב-עת "כלנית" מספר 6.

[/https://www.kalanit.org.il/minuartia_juniperina_july_2019](https://www.kalanit.org.il/minuartia_juniperina_july_2019)

=====